

Datum:	01-03-2024	Zaaknummer:	
Van:	Het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder Wethouder van Ginderen		
Aan:	De raad van de gemeente Roosendaal		
Steller:	L. Timmers		
Kopie aan:	H. Hermans		
Onderwerp:	Landelijke tarieven Jeugdbescherming en Jeugdreclassering 2024		
Bijlage:			

Inleiding

De afgelopen periode bent u met regelmaat geïnformeerd over de situatie binnen de organisatie van jeugdbescherming in Brabant. Middels deze brief brengen wij u op de hoogte van de meest recente ontwikkelingen in de jeugdbescherming: de implementatie van het landelijke tarief.

De jeugdbescherming staat onder grote druk, de Gecertificeerde Instellingen (GI's) die uitvoering geven aan de jeugdbeschermingsmaatregelen kampen met toenemende complexiteit en juridisering van de gezinsproblematiek, veranderende opvattingen over jeugdbescherming en een oplopende werkdruk. In heel het land zien GI's een toename van verzuim en verloop en komen ze moeilijk aan personeel. Ten opzichte van de landelijke trend staan we er in Brabant relatief goed voor. De Brabantse jeugdzorgregio's hebben de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de samenwerking onderling en met de GI's. Zo is er nu een provinciale Leading Coalition tussen gemeenten, zorg- en veiligheidspartners. Daarnaast hebben de regio's ook veel geïnvesteerd in de organisatie Jeugdbescherming Brabant (JBB), op samenwerking en in financiën. JBB heeft een interne doorontwikkeling gemaakt, die hoopvolle resultaten laat zien. Het aantal kinderen dat wacht op een vaste jeugdbeschermer is sterk terug gelopen. Hier mogen we met elkaar trots op zijn en tegelijk is er nog veel te doen. Met gepast optimisme kunnen we vooruit kijken.

Landelijke tarieven

In opdracht van het ministerie van Justitie & Veiligheid heeft KPMG onderzoek gedaan naar de gemiddelde kostprijsberekening en bekostigingsvormen voor de GI's. Met de uitkomsten van de onderzoeken zijn Rijk, VNG en GI's om de tafel gegaan om tot bestuurlijke afspraken en bijbehorende handreiking te komen over een landelijk tarief vanaf 2024. Na een lang traject zijn sinds 18 oktober 2023 de afspraken over een landelijk tarief voor de GI's vanaf 2024 een feit.

Om tot een uitwerking van het landelijk tarief voor de Brabantse gemeenten te komen, is een provinciale projectgroep ingericht. Deze projectgroep heeft een advies opgesteld over de hoogte van de tarieven en bijbehorende afspraken tussen gemeenten en JBB. Voor de landelijk werkende GI's, William Schrikker Groep Jeugdbescherming & Jeugdreclassering (WSG) en het Leger des Heils Jeugdbescherming & -Reclassering (LdH) heeft de VNG een advies opgesteld voor gemeenten.

Het landelijk tarief maakt het mogelijk dat:

1. Kinderen, gezinnen en betrokkenen kunnen vertrouwen op de oplettendheid, zorg en aandacht vanuit de jeugdbescherming.
2. De werkdruk voor professionals omlaaggaat.
3. Er rust en ruimte ontstaat voor de beweging naar het toekomstscenario.

Er wordt met het Toekomstscenario gewerkt aan een toekomstbestendig en eenvoudiger stelsel. Op dit moment krijgen kinderen en gezinnen niet altijd de hulp en ondersteuning die zij nodig hebben. Het rijk wil de jeugdbescherming daarom vereenvoudigen en beter organiseren.

Het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming biedt perspectief voor de langere termijn. Regio West-Brabant West is één van de elf proeftuinen. De proeftuinen laten bemoedigende resultaten zien, maar brengen nog geen verlichting voor GI's op de korte termijn. Het landelijk tarief is een interventie voor de korte termijn.

Landelijke Tarieven verwerkt voor JBB

De VNG heeft voor het invoeren van de landelijke tarieven een handreiking uitgebracht. Het landelijk tarief dat wordt gehanteerd in de handreiking is een basistarief. Dit is gebaseerd op een gemiddelde kostprijs van alle GI's. Het landelijk tarief wordt uitgedrukt als een bedrag per maatregel ondertoezichtstelling, voorgedij of jeugdreclassering (p*q).

Mede vanwege de incidentele middelen van gemeenten en Rijk in voorgaande jaren heeft JBB voldoende jeugdbeschermers aan kunnen trekken om aan deze norm te kunnen voldoen. Dit betekent dat JBB met ingang van 2024 het basistarief ontvangt.

Vanuit de handreiking van de VNG zijn ook een aantal onderwerpen waarover je regionaal afspraken kunt maken. Een provinciale werkgroep heeft dit gedaan met JBB. Uitkomst van deze onderhandelingen is dat JBB boven op het basistarief een opslag van 3% ontvangt voor de beschikbaarheidsfunctie en innovatie. Een 'beschikbaarheidsfunctie' betekent het beschikbaar hebben van voldoende capaciteit, rekening houdend met fluctuaties in het aantal maatregelen gedurende het jaar. Met een verhoging ten behoeve van de beschikbaarheidsfunctie aanvaardden gemeenten dat er gemiddeld genomen sprake is van een overcapaciteit aan jeugdbeschermers. Hier staat tegenover dat het risico op wachtlijsten kleiner is omdat JBB, bij een verhoging van de instroom, direct personeel beschikbaar heeft. Op het moment dat er geen sprake is van extra instroom, zorgt JBB ervoor dat dit extra personeel zo efficiënt mogelijk wordt ingezet, vooral op het gebied van innovatie. JBB en de jeugdzorgregio's bepalen uiterlijk op 1 oktober 2025, of en zo ja in hoeverre de opslag voor de beschikbaarheidsfunctie en innovatie gehandhaafd blijft vanaf 2026.

Uit de recent uitgevoerde evaluatie van de bijzondere pupilkosten door de Brabantse jeugdzorgregio's en GI's blijkt dat men positief is over de uitvoering van de bijzondere pupilkosten in Brabant. We worden hierin landelijk ook als voorbeeldregio gezien. Daarom wordt de regeling bijzondere pupilkosten gehandhaafd zoals vastgesteld per 1 januari 2024.

Tarieven voor landelijk werkende instellingen Wiliam Schrikker Groep Jeugdbescherming & Jeugdreclassering (WSG) en het Leger des Heils Jeugdbescherming & -Reclassering (LdH)

Met de landelijk werkende GI's, WSG en het LdH, zijn overleggen gevoerd onder regie van de VNG. Hieruit is geconcludeerd dat het LdH geen inlooppad nodig heeft om te voldoen aan de nieuwe workloadnorm, zij krijgt vanaf 1 januari 2024 het volledige basistarief. Met WSG is een inlooppad afgesproken voor de duur van 1 jaar. Voor beide GI's geldt wel dat zij een bufferopslag krijgen van 2%. Deze bufferopslag ontvangen zij, totdat zij een buffer van 10% hebben opgebouwd.

Voor wat betreft de bijzondere pupilkosten hanteren we de Brabantse regeling, zoals hierboven beschreven. De ontwikkelingen van de landelijk werkende GI's worden gemonitord door de VNG.

Afspraken vastleggen via een addendum op huidige overeenkomsten JB-JR en een aanvullende overeenkomst.

Hoewel de VNG, Rijk en GI's de landelijke tarieven gezamenlijk hebben vastgesteld en vastgelegd in bestuurlijke afspraken en een handreiking, zijn deze afspraken vanuit juridisch oogpunt niet bindend. Daarom is gekozen voor het toevoegen van addenda aan de huidige overeenkomsten JB-JR. In deze addenda zijn de nieuwe tarieven en de daarbij horende afspraken vastgelegd. Voor zover er sprake is van specifiek Brabantse aanvullende afspraken zijn deze per GI in de separate aanvullende overeenkomsten vastgelegd.

Kosten

In alle Brabantse gemeenten is in de begroting 2024 rekening gehouden met een structurele post ter grootte van de kosten voor maatregelen en het aandeel in de incidentele middelen die JBB in 2023 ontving. De totale kosten jeugdbescherming en jeugdreclassering voor gemeenten komen met de invoering van de nieuwe tarieven gemiddeld 17% hoger uit ten opzichte van de totale kosten in 2023. Deze kosten zijn hoger dan het bedrag dat is begroot voor 2024. Naar verwachting zullen de kosten voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering in 2024 voor Roosendaal stijgen van €1.817.170 naar maximaal €2.100.000, een stijging van 15,5%.

Rijk en gemeenten hebben de afspraak gemaakt dat zij beiden structureel bij zullen dragen aan de extra kosten voortkomende uit de handreiking. Het verschil tussen de huidige tarieven en het nieuwe tarief bedraagt landelijk € 60 miljoen op jaarbasis. Het Rijk draagt hieraan vanaf 2024 structureel € 30 miljoen per jaar bij, gemeenten betalen het overige bedrag. Deze Rijksbijdrage zal via het Gemeentefonds beschikbaar komen. Naar verwachting zal voor de gemeente Roosendaal de Rijkscompensatie neerkomen op ongeveer €150.000, waarmee een netto kostenstijging overblijft van €133.000 voor 2024 (7,3%).

Een sterke daling in maatregelen, waarmee landelijk rekening wordt gehouden voor de dekking, is op basis van de ontwikkeling 2023 in West-Brabant West niet te verwachten, de aantallen zijn de jaren daarvoor sterk gedaald en de laatste 2 jaar relatief stabiel. Het is dus te verwachten dat de kostenstijging leidt tot een tekort van minimaal 133.000, die als extra claim opgenomen zal moeten worden in de voorjaarsbrief 2024

Vervolg

De nieuwe tarieven worden met terugwerkende kracht per 1 januari 2024 geïmplementeerd in alle Brabantse regio's. Een bovenregionale werkgroep blijft de ontwikkelingen op gebied van kosten, organisatieontwikkeling, bedrijfsvoering en innovatie bij de GI's volgen. Deze werkgroep rapporteert aan de Leading Coalition Brabant en indien relevant via vertegenwoordiging van WBW naar individuele colleges en gemeenten.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,